

СИЧУАНЬСЬКОГО ЛЮБИСТКУ КОРЕНЕВИЩА

Ligustici chuanxiong rhizoma

SZECHWAN LOVAGE RHIZOME

Цілі або фрагментовані, обережно висушені на сонці насухо кореневища *Conioselinum anthriscoides* (H. Boissieu) Pimenov & Kljukov (син. *Ligusticum sinense* Oliv. 'Chuanxiong' ▲; *Ligusticum chuanxiong* Hort. ex S.H. Qiu, Y.Q. Zeng, K.Y. Pan, Y.C. Tang & J.M. Xu) з видаленими додатковими коренями, зібрані влітку, коли вузли стебла стають помітно здуті та пурпурні.

Вміст: не менше 3.5 мл/кг ефірної олії.

ІДЕНТИФІКАЦІЯ

А. Ціла сировина. Ціле кореневище нерівномірно вузлувате й кулакоподібне, 2–7 см у діаметрі. Зовні від сірувато-коричневого до жовтаво-коричневого кольору, шершаве й зморщене, із численними вузлуватими основами стебла на верхній частині кореневища; кожне з паралельними й випуклими кільцями й увігнутими напівкруглими рубцями стебла. Численні бульбочкоподібні рубці додаткових коренів видимі на нижній частині й вузлах.

Фрагментована сировина. Фрагментовані кореневища виявляються як товсті зрізи або неправильні шматочки. Зрізи помітно неправильного контуру. Поверхня зрізу від білувато-жовтого до коричнювато-жовтого кольору. Текстура щільна, ламка; на зламі виявляється жовтаво-біла або сірувато-жовта серцевина, усіяна жовтаво-коричневими олійними цяточками. Камбій виявляється як хвилясте коло.

В. Мікроскопічне дослідження (2.8.23). Порошок від блідо-жовтого до коричневого кольору. Переглядають під мікроскопом, використовуючи *хлоральгідрату розчин Р*. У порошку виявляються такі діагностичні структури (Рис. 2634.-1): коричнювато-жовті фрагменти корка з багатограничними клітинами із дещо звивистими оболонками (вигляд з поверхні [А]) або прямокутних клітин (поперечний зріз [Е]); дуже численні фрагменти паренхіми [В, G] з клітин із дещо потовщеними оболонками; друзи кальцію оксалату (10–25 мкм у діаметрі) ізольовані [F] або в клітинах паренхіми [G], більш або менш численні залежно від зразка; сітчасто- або драбинчасто-спіральної судини (14–50 мкм у діаметрі) ізольовані або оточені тонкостінними клітинами паренхіми [D]; секреторні канали зазвичай поламаані, з тонкостінними секреторними клітинами, що містять краплі олії, деколи видимі (поздовжній зріз [С], поперечний зріз [H]); дуже рідко — веретеноподібні

волокна з потовщеними оболонками. Переглядають під мікроскопом, використовуючи розчин 50 % (об/об) *гліцерину Р*. У порошку виявляються численні крохмальні зерна, ізольовані [Ba] або в клітинах паренхіми [B]; зерна прості, округлі, ▽ видовжені, яйцеподібні або ниркоподібні, 5–16 мкм ▲ у діаметрі й до 22 мкм завдовжки; може бути видимий крапкоподібний, щілино- або V-подібний центр крохмалеутворення. Зрідка можуть виявлятися 2–4-компонентні крохмальні зерна.

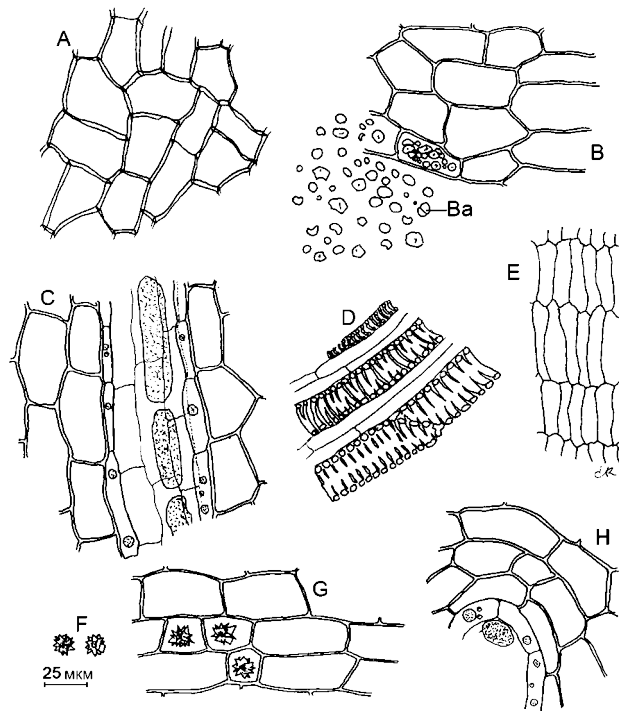

Рисунок 2634.-1. Діагностичні структури сичуаньського любистку кореневищ (ідентифікація В)

С. Тонкошарова хроматографія (2.2.27).

Випробовуваний розчин. До 1.0 г здрібненої на порошок сировини (355) (2.9.12) додають 5.0 мл *метанолу Р*, перемішують протягом 10 хв, центрифугують і використовують надосадову рідину.

Розчин порівняння. 1 мг *імператорину Р* й 1 мг *остолу Р* розчиняють у 1.0 мл *метанолу Р*.

Пластинка: ТШХ-пластинка із шаром *силікагелю F₂₅₄ Р* (2–10 мкм).

Рухома фаза: *оцтова кислота льодяна Р* – *етил-ацетат Р* – *толуол Р* (1:10:90).

Нанесення: 4 мкл, смугами 8 мм.

Відстань, що має пройти рухома фаза: 6 см від лінії старту.

Висушування: на повітрі.

Виявлення А: переглядають в УФ-світлі за довжини хвилі 254 нм.

Результати А: нижче наведено послідовність зон на хроматограмах розчину порівняння та випробовуваного розчину. На хроматограмі випробовуваного